

NAHA SEENHAIGUSED

Meid ümbritsevas keskkonnas leidub tuhandeid saprofüütseid seeni, millest ainult väike osa avaldab inimesele kahjulikku toimet kui organismis tekivad vastavad tingimused.

Tekitajad

Naha seenhaigust tekitavad dermatofüüdid. Need seened kasutavad toiduks naha sarvaint. Samuti võivad naha seeninfektsiooni põhjustada pärmiseened, tekitades pärmseentõve e. kandidoosi. Hallitusseened põhjustavad harva naha - või küüneinfektsiooni. Naha seeninfektsioonid esinevad sageli muidu tervetel noortel ja täiskasvanutel, kuid harva enne murdeiga. Nakatatakse niiskete ruumide põrandate, riietumis- ja duširuumide kaudu, kokkupuutel teiste inimeste või pinnasega. Dermatofüüdid vajavad paljunemiseks niisket ja sooja keskkonda nagu varbavahed ja kubemevoldid. Siledate ja kuivade nahapiirkondade seennakkus on tavaliselt saadud lemmik - või koduloomadelt.

Jalaseen on kõige sagedamini dermatofütoos Intensiivne jalgade higistamine, umbsed sokid, kitsad jalatsid, mis tingivad varvaste tihedalt üksteise vastu vajumise, soodustavad infektsiooni arengut.

Haiguse algus

Haigus algab tavaliselt sügelevate villidega 4 - 5 varba vahel, mis hiljem levib teistesse varbavahedesse ja nahk ketendab Varvaste vahel muutub nahk valkjaks ja hakkab kihtidena irduma paljastades roosaka - või tumepunase läikiva pinna.

Kubemeseen.

Kubemeseen esineb peamiselt meestel kubemevoldis ja reie siseküljel. Nakkus levib infiltseeritud jalgadest, otse niisketelt istmetelt või teistelt inimestelt. Lööve esineb piirdunud punetava või ketendava haigusena, mille serv on iseloomulikult ümbritsevast nahapinnast kõrgem.

Pea ja habemeseen

Need on meil haruldased. Peanahal esineb seen koorikulise, leemendava, selgelt piiritletud kahjustusena.

Pärmiseen

Pärmseen põhjustab infektsioone haudunud nahavoltides ja mähkmete kandjate keha avavuste ümber. Sellisel juhul esineb tugevalt punetav, sageli leemendav nahakahjustus. Suu kandidoos esineb vastsündinutel valkja katuna. Täiskasvanutel eeldab põhjustava teguri (näit. proteesid) olemasolu.

Kandidoos võib esineda kattudena või erkpunase atroofilise vormina suunurkades. Pärmseene tekitatud on ka pindmine seennakkus. Haigus avaldub ülakeha nahal pruunikaspunaste kergelt ketendavate täppidena. Need ei päevitu ning sageli märgatakse haigust alles suve lõpul heledate täppidena päevitunud nahal.

nfomaterjal

Vältimine

Naha seenhaiguste vältimiseks on oluline nii isiklik hügieen, õigeaegne haiguse diagnoosimine, kui ka ühiskondlik profülaktika.

Jalgu tuleb korrapäraselt pesta ja korralikult kuivatada, vältida haudumist ja hõõrdumist. Ühiskondliku profülaktika seisukohalt on oluline et saunades, duširuumides, basseinides valitseks eeskujulik puhtus ja kord, kanda rannakingi eriti niisketes ruumides.

Koostaja: Naha- ja suguhaiguste osakond, õde, Aime Tuisk

Koostatud/ täiendatud/ ülevaadatud 2005